

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Pfv.III.20.461/2024/7.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Gáspár Mónika előadó bíró

Dr. Bajnok István bíró

Salamonné dr. Piltz Judit bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

A felperes: felperes1

A felperes képviselője: Dr. Zimmermann Zoltán egyéni ügyvéd cím1

Az alperes: alperes1

Az alperes képviselője: Kemenes Ügyvédi Iroda cím2

A per tárgya: alapító okirat módosításának érvénytelensége, ajándékozási szerződések érvénytelensége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Szegedi Ítéltábla Pkf.III.20.031/2024/2. számú végzés

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma:

Gyulai Törvényszék 14.P.20.216/2023/2. számú végzés

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős végzést hatályában fenntartja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a Fővárosi Törvényszéknél 01-09-0000244 szervezeti számon 0100/Pk.60.0043/2022. alatt nyilvántartott vallási egyesület.

[2] Az alperes (korábbi elnevezése: Közösségi Misszió) a bevett egyháznak minősülő M. belső egyházi jogi személye; nyilvántartási száma 00016/2012-006.

[3] A Sz. Központ ugyancsak a M. belső egyházi jogi személyeként működő egyházi intézmény; alapítója az alperes.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[4] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a Sz. Központ alapító okiratának az alperes által 2022. augusztus 9-én elfogadott módosítása érvénytelen a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:15. § (1) és (3) bekezdése, 6:95. §-a, 6:88. § (1) és (3) bekezdése, 3:16. §-a, 3:4. § (1) bekezdése alapján. Kérte továbbá a Sz. Központ és az alperes között a keresetlevélben tételesen felsorolt ingatlanokra létrejött ajándékozási szerződések érvénytelenségének megállapítását a Ptk. 6:95. §-a, 6:88. § (1) és (3) bekezdése, 6:108. § (1) bekezdése, 6:235. § (1) bekezdése, 6:112. § (1) bekezdése, 3:21.§ (1) bekezdése, 3:29. § (1) bekezdése alapján.

Az első- és a másodfokú határozat

[5] Az elsőfokú bíróság végzésével a keresetlevelet a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallási felekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) 8. § (2) bekezdésének, 11/A. §-ának és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 176. § (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásával visszautasította.

[6] Végzésének indokolásában az Ehtv. 8. § (2) bekezdéséből kifejtette, vallási közösség alapszabálya, szervezeti és működési szabályzata vagy más szabályzata alapján hozott határozat érvényre juttatására állami kényszer nem alkalmazható, azt állami hatóság nem vizsgálhatja, a belső jogviszonyokból eredő jogviták elbírálására állami szervnek nincs hatásköre. Ebből következően a bíróság nem jogosult vizsgálni a Sz. Központ belső egyházi jogi személy alapító okirata 2022. augusztus 9-i módosításának érvénytelenségét. Nem vizsgálhatja azt sem, hogy a 18286155 törzsszámú Sz. Központ jelenleg létezik-e, mi a jogállása és ki jogosult az alapító okiratának módosítására.

[7] Az előzőekből egyben az is következett az elsőfokú bíróság szerint, hogy kizárt volt az ügyben az ingatlanokkal kapcsolatos további kereseti kérelem elbírálása. A szerződések ugyanis a M. két belső jogi személye, a Sz. Központ és az alperes között jöttek létre, vizsgálatuknak előkérdése a kereset alapján az alapszabály módosítása érvényességének megítélése, ami nem bírósági hatáskör. Megjegyezte még, hogy a szerződések érvénytelenségének megállapítása iránti perben kötelezően perben kell állnia valamennyi szerződést kötő félnek, azonban jelen pernek nem alperese a Sz. Központ. A felperesnek ezen túl csatolnia kellett volna a keresetlevélhez a keresettel támadott valamennyi szerződést és a keresettel érintett valamennyi ingatlan tulajdoni lapját, e kötelezettségének azonban maradéktalanul nem tett eleget, erre vonatkozóan indítványa sem volt.

[8] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

[9] A jogerős végzés indokolása szerint a másodfokú bíróság az Ehtv. vallási közösségekre, valamint az egyházi jogi személyekre, abból kiemelten a belső egyházi jogi személyre vonatkozó szabályozásából leszögezte, hogy az egyházi jogi személy belső jogviszonyaiból eredő jogvitáinak elbírálására a bíróságnak nincs hatásköre. Ilyen belső jogvitának nem csak a jogi személyen belüli jogvita minősül, hanem így értendő a jogi személyiséggel rendelkező egyes vallási közösségek egymás közötti jogvitája is.

[10] Hangsúlyozta, hogy az Ehtv. 7/A. § (1) bekezdése szerint a jogi személyiségű vallási közösség tagjai vallási meggyőződésüknek megfelelően szabadon állapíthatják meg vallási és ezen alapuló egyéb közcélú tevékenységük kereteit, szabályait, szervezeti formáját és elnevezését, a bíróság az ezen alapuló vallási közösség döntését nem módosíthatja és nem bírálhatja felül [Ehtv. 8. § (2) bekezdés]. Az ítéletábla álláspontja szerint a felperes fellebbezésében kifejtettektől eltérően annak vizsgálata, hogy a Sz. Központ intézmény

tekintetében mely szerv az alapítói jogok gyakorlója, olyan, a vallási közösség belső jogvitáját érintő érdemi kérdés, melynek eldöntése az Ehtv. 8. § (2) bekezdése szerint nem bírósági hatáskör. A felperes elsősorban azt vitatta, hogy a Sz. Központ alapító okiratát ki jogosult módosítani, ez pedig olyan érdemi kérdés, melyről a bíróság nem foglalhat állást.

Felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

[11] A jogerős végzéssel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, egyben a felülvizsgálat engedélyezésére irányuló kérelmet. Felülvizsgálati kérelmében a jogerős végzésnek az elsőfokú végzésre kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását kérte az eljárás lefolytatására.

[12] Arra hivatkozott, hogy a jogerős végzés a Pp. 176. § (1) bekezdés b) pontjába és az Ehtv. 8. § (2) bekezdésébe ütközően jogszabálysértő.

[13] Előadta, hogy a felperes vallási egyesületként a M.tól független jogi személy az Ehtv. 7. § (2) bekezdés a) pontja szerint. A peres felek közül az alperes egyedül a M. bevett egyház által alapított, az Ehtv. 10. § értelmében egyházi jogi személy jogállású belső egyházi jogi személy. Mind az alperes, mind az általa korábban alapított Sz. Központ a M. szervezetrendszerébe tartozik, annak belső egyházi jogi személye.

[14] Bemutatta továbbá, hogy az alperes a Sz. Központ alapítói jogait 2018. február 16-án átadta a B. nevű szervezetnek, majd a 2022. március 29-i négyoldalú megállapodás az alapítói jogokat a felperesre ruházta át. A M. egyháztanácsa 2022. július 14-én arról döntött, hogy 2018. február 16-tól nem része a Sz. Központ a M.nak, és erre a napra visszamenőleges hatállyal megszűntnek nyilvánította. Ezzel a Sz. Központ nem tekinthető a továbbiakban a M. belső egyházi jogi személyének. Az egyháztanács 2022. augusztus 8-án – az alperes névváltozásán túl – utasítást adott a Sz. Központ alapító okiratának módosítására. A Sz. Központnak az alperes által így módosított 2022. augusztus 9-i alapító okirata az intézmény alapítójaként a bevett egyházként működő M. belső egyházi jogi személy szervezetét, az alperest, az intézmény jogállásaként az egyház belső egyházi jogi személyeként működő, hitéleti tevékenységet közvetlenül nem végző egyházi intézményt jelölte meg. Ezután történt, hogy az intézmény alperes által kinevezett vezetője az intézmény valamennyi ingatlanát ajándékozási szerződéssel az alperesre átruházta. Keresetében a felperes a Sz. Központ alapító okiratának alperes által elfogadott 2022. augusztus 9-i módosítása érvénytelenségének, valamint az alperes és a Sz. Központ között létrejött ingatlan ajándékozási szerződések érvénytelenségének megállapítását kérte, mivel 2022. március 29. napjától kezdődően a felperes volt jogosult a Sz. Központ alapítói jogait gyakorolni.

[15] Az Ehtv. 8. § (2) bekezdésének és 11. § (2) bekezdésének helyes értelmezése álláspontja szerint az, hogy míg a felperes jogosult a saját belső szabályainak megalkotásra és saját belső szabálya kizárólag a felperes saját belső jogviszonyait szabályozhatja, saját belső jogi vitáit rendezheti, az alperes ezzel szemben a M. belső szabálya szerint működik, és az abban meghatározott viszonyokban jár el a bevett egyház képviselőjeként. Az alperes saját belső szabálya kizárólag az alperes saját – illetve a bevett egyház szervezetrendszerén belüli –

belső jogviszonyait szabályozhatja, saját belső jogvitáit rendezheti, és létrehozhat belső egyházi jogi személyeket. Így alapította a Sz. Központot.

[16] Állította, hogy a polgári jogi szabályok hatálya alá tartozik az a kötelemkeletkeztető szerződés [Ptk. 6:2. § (1) bekezdés], amely 2022. március 29-én az alapító jogkör átadásáról rendelkezett a felperes javára.

[17] Az ügyben eljáró bíróságok meg nem engedetten zárták el a felperest attól, hogy igényét az alperessel szemben bírói úton érvényesítse. Az Alkotmánybíróság 1/2024. (I. 9.) AB határozatára, a 3153/2016. (VII. 22.) AB határozatra, a 36/2014.(XII. 18) AB határozatra, a 3081/2015. (V. 8.) AB határozatra, a 3034/2016. (II. 23.) AB határozatra és a 32/2003. (VI. 4.) AB határozatra hivatkozással állította, hogy keresetere az állami jogszabályok irányadók, ahogy azt megjelölte: az első kereseti kérelmével érvényesíteni kívánt jogként a Ptk. 3:15. § (1) és (3) bekezdésére, a 6:45. §-ra, a 6:88. § (1) és (3) bekezdésére, a 3:16. §-ára és a 3:4. § (1) bekezdésére, a második kereseti kérelme tekintetében pedig a Ptk. 6:95. §-ára, a 6:83. § (1) és (3) bekezdésére, a 6:108. § (1) bekezdésére, a 6:235. § (1) bekezdésére, a 6:112. § (1) bekezdésére, valamint az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (Inyvtv) 32. § (1) bekezdés d) pontjára, (2) bekezdés e) pontjára hivatkozott. Sem a felperes, sem az alperes vagy az érintett bevett egyház belső szabályait nem jelölte meg a keresete alapjául.

[18] Téves álláspontja szerint a jogerős végzés jogi álláspontja az Ehtv. 8. § (2) bekezdésének értelmezése kapcsán abban is, hogy különböző vallási közösségek között jogszabályban szabályozott jogviszonyból eredő – akár polgári jogi – jogvita az Ehtv. 7. § (2) bekezdéséből, 10. §-ból, 11. § (2) és (5) bekezdéséből, 11/A. §-ából következően a vallási közösségek között belső jogvitának minősülne. Állította, hogy az egymástól független felperes és alperes egymás közti vitája nem minősülhet az Ehtv. 8. § (2) bekezdése szerinti belső jogvitának, mivel két egymástól jogilag és ténylegesen is különböző vallási közösség, belső egyházi normáik eltérőek. A felperes igénye a polgári jog szabályain alapult. Tévesen foglaltak tehát állást az ügyben eljáró bíróságok arról, hogy nem állami jogszabályokból eredő jogokat és kötelezettségeket érint a jogvita. Az Ehtv. 8. § (2) bekezdésének téves alkalmazásával megsértették a felperes alkotmányos jogát.

[19] Az alperes a jogerős végzés hatályban fenntartását kérte. Egyetértett annak indokaival.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[20] A Kúria a felülvizsgálatot a felvetett jogkérdés különleges súlyára tekintettel a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja alapján engedélyezte. Az egyedi ügyön túlmutat ugyanis az a jogértelmezési kérdés, hogy valamely vallási közösség támadhatja-e állami bíróság előtt más vallási közösség (bevett egyház) belső egyházi jogi személyének döntését egy további egyházi jogi személy alapító okiratának módosításáról, avagy azt az egyházi jogi személyeket megillető külön jogállás és belső autonómia kizárja.

[21] A jogerős végzést így vizsgálta felül a Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, azonban az ott megjelölt okból az alábbiak szerint nem találta jogszabálysértőnek.

[22] A Ptk. 1:6. §-a szerint az e törvényben biztosított jogok érvényesítése – ha törvény eltérően nem rendelkezik – bírói útra tartozik.

[23] Jelen ügyben a felperes valódi tárgyi keresethalmazatban kérte egyfelől az alperes által alapítóként elfogadott alapító okirat módosítás érvénytelenségének megállapítását; további keresete pedig az alperes és az általa alapított, perben nem álló belső egyházi jogi személy közti ajándékozási szerződések érvénytelenségének megállapítására és az érvénytelenség megjelölt jogkövetkezményének alkalmazására irányult.

[24] A keresethalmazat ténye miatt leszögezi a Kúria a Pp. 176. § (3) bekezdése alapján, hogy amennyiben akár csak egy kereset tekintetében megállapítható a keresetlevél visszautasításának oka, a keresetlevelet vissza kell utasítani.

[25] Az ügyben az alperes által alapítóként elfogadott alapító okirat módosítás érvénytelenségére irányuló kereset vetette fel elsődlegesen az Ehtv. rendelkezéseinek értelmezését.

[26] Az Ehtv. ügyben irányadó rendelkezései közül a 8. § (1) bekezdése szerint az állam a vallási közösségek irányítására, felügyeletére szervet nem működtethet, és nem hozhat létre. A (2) bekezdés kimondja továbbá, hogy a vallási közösség hitelvei, belső törvénye, alapszabálya, szervezeti és működési szabályzata vagy azoknak megfelelő más szabályzata (a továbbiakban együtt: belső szabály) alapján hozott határozat érvényre juttatására állami kényszer nem alkalmazható, azt állami hatóság nem vizsgálhatja. A vallási közösség belső szabályon alapuló döntését állami szerv nem módosíthatja vagy bírálhatja felül, a jogszabályban nem szabályozott belső jogviszonyokból eredő jogviták elbírálására állami szervnek nincs hatásköre.

[27] Az Ehtv. 8. § (2) bekezdése – a korábban hatályban volt, a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ltv.) 15. § (2) bekezdéséhez képest világosabb szabállyal – pozitív és negatív megközelítéssel együttesen teszi egyértelművé a vallási közösségek védett belső autonómiáját: azon túl, hogy a korábbi szabályozással egyezően kizárja a vallási közösségek belső szabályai alapján hozott határozatok teljesüléséhez az állami út igénybevételét, megtiltja egyúttal – az előbbi megközelítés ellenkező oldaláról – a vallási közösségek belső szabályain alapuló döntések bírósági felülbírlatát (módosítását, vizsgálatát) is.

[28] Az állam és egyház elválasztásának alkotmányos elvéből – ahogy azt az Alkotmánybíróság korábban, az Alkotmány és az Ltv. hatálya alatt továbbra is irányadó jelleggel értelmezte [32/2003. (VI. 4.) AB határozat (a továbbiakban: AB határozat)] – következik, hogy az állam egyik egyházzal sem kapcsolódhat össze intézményesen: egyetlen egyház belső szabályainak érvényre juttatására sem lehet állami kényszerrel igénybe venni. Az állam és egyház elválasztásának elve tiltja, hogy az állam vallási jellegű kérdésekbe, az

egyházak belső ügyeibe beavatkozzon. Az egyház és tagjai közötti belső, egyházi jogviszonyt szabályozó egyházi normák betartását az egyház, illetve erre feljogosított szerve – az egyház által megszabott eljárás keretében – kényszerítheti ki.

[29] A bírósághoz fordulás joga felől mindez azt jelenti, hogy ez az alapjog kizárólag az állami jogszabályokból eredő jogok és köteleességek bíróság előtti érvényesítését teszi lehetővé. Nem vonatkozik azonban az egyházi normák állami bíróságok előtt történő érvényesítésének garantálására.

[30] Ahogy korábban az Alkotmány (768/D/2002. AB határozat), úgy az Alaptörvény sem teszi lehetővé az egyházi normák állami bíróságok előtt történő érvényesítését, mellyel összhangban rendelkezik – az Ltv. 15. § (2) bekezdésével lényegében egyezően – az Ehtv. 8. § (2) bekezdése is úgy, hogy egyház belső szabályainak érvényre juttatására állami kényszer nem alkalmazható.

[31] A semleges állam szerepét – ezen keresztül az egyházak és szervezeteik jogállását – vizsgálta egyben az AB határozat a következő szempontból is. Az állam nem követheti a különböző vallások egyházfelfogásait, de tekintettel lehet mindarra, amiben a vallási közösségek és az egyházak általában, történelmüket és társadalmi szerepüket illetően különböznek az egyébként létrehozható szervezetektől, egyesületektől, érdekképviselletektől. Az állam az állami jog által „egyház”-ként meghatározott jogi formával van tekintettel az egyházak sajátosságaira, és teszi lehetővé, hogy a jogrendbe sajátos minőségükben illeszkedjenek. A vallási közösség az általa választott jogi szervezeti formának megfelelő jogállást nyeri el; vallási közösség voltából fakadó sajátosságait ennek keretei között érvényesítheti.

[32] Az Ehtv. minderre tekintettel adja meg a jogi személyiséggel bíró vallási közösségek gyűjtőfogalma alatt valójában az egyház törvényi fogalmát: a bevett egyház, a bejegyzett egyház, a nyilvántartásba vett egyház, illetve a vallási egyesület azonos hitelveket valló, természetes személyekből álló, önkormányzattal rendelkező autonóm szervezet [7. § (3) bekezdés]. A 11/A. §-ban ezen túlmenően kifejezetten elismeri a bevett egyház, a bejegyzett egyház, illetve a nyilvántartásba vett egyház jogát arra, hogy belső szabálya a jogi személyre törvényben meghatározott általános szabályoktól eltérően határozza meg a bevett egyház, a bejegyzett egyház, a nyilvántartásba vett egyház és a belső egyházi jogi személy szervezetére és képviselőjére [a) pont aa) alpont], törvényes működésének biztosítékaira [a pont ab) alpont], átalakulására, egyesülésére, szétválására és jogutód nélküli megszűnésére [a pont ac) alpont], valamint a belső egyházi jogi személy létesítésére [b) pont] vonatkozó szabályokat.

[33] Az Ehtv. idézett rendelkezéseiből együttesen kitűnően a törvény az egyházat és vele együtt a belső egyházi jogi személyeket is – ahogy az az AB határozat álláspontjából is kitűnik – a Ptk.-ban definiált jogi személyektől különböző, sui generis jogalanyként kezeli.

[34] Az Ehtv.-ben intézményesített belső egyházi jogi személy fogalmi meghatározói közül, melyeket a törvény 11. §-a nevez meg, a Kúria a következőket emeli ki: az Ehtv. a bevett egyház (bejegyzett egyház, nyilvántartásba vett egyház) belső szabályához telepíti, hogy jogi személyiséggel rendelkező egységet, szervezetet vagy intézményt belső egyházi jogi személyként határozzon meg [11. § (1) bekezdés]; az így létrehozott belső egyházi jogi

személy a bevett egyház (bejegyzett egyház, nyilvántartásba vett egyház) belső szabálya szerint működik; a belső egyházi jogi személy a belső szabályban meghatározott viszonyokban a bevett egyház (bejegyzett egyház, nyilvántartásba vett egyház) képviseletében jár el, rá a bevett egyházra (bejegyzett egyházra, nyilvántartásba vett egyházra) vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell [11. § (2) bekezdés].

[35] A belső egyházi jogi személy fogalmi sajátjainak központi eleme tehát a létrehozó egyház (bevett egyház, bejegyzett egyház vagy nyilvántartásba vett egyház) belső szabálya: a belső egyházi jogi személy magával a belső szabállyal nyeri el létét és jogi személyiségét, és a belső szabály határozza meg a működését is. Egyebekben pedig alkalmazni kell rá a létrehozó egyházra vonatkozó szabályokat is.

[36] Az Ehtv. 8. § (2) bekezdéséből, 11. § (1) és (2) bekezdéséből, valamint a 11/A. §-ából együttesen következik ezért, hogy a bevett egyház belső szabálya szerint létrehozott és belső szabálya szerint működő belső egyházi jogi személy által, az adott bevett egyház egy másik, ugyancsak belső szabályozók hatálya alá tartozó belső jogi személye kapcsán elfogadott alapító okirat módosítás az Ehtv. 8. § (2) bekezdésének hatálya alá tartozik: egyházi jogi személy belső szabályon alapuló olyan döntésének minősül, amelyet az állami jog nem szabályoz, ezért a döntést állami bíróság nem bírálhatja felül.

[37] Az egyház (bevett egyház) és belső jogi személyei sui generis jogállásából és annak ismertetett jellemzőiből következően nem volt megállapítható az alperes és a M. másik belső jogi személye, a Sz. Központ között, utóbbi alapító okiratának módosítását illetően az állami jogszabályok által meghatározott jogviszony. Nem emelte ki az ügyben az előzőek szerint releváns jogviszonyt az állami jogszabályoktól elkülönült egyházi normarendszer hatálya alól a felperes személye, önálló, a M.-tól független jogalanyiséga és az állítása szerint vele között megállapodás sem (ez utóbbi a kereset érdemi elbírálása esetén a felperes keresetességi jogára, az ügyben egyben az érvénytelenség állított okára tartozott). A felperes az alperes által elhatározott alapító okirat módosítást harmadik személyként, az egyházi belső jogvitán kívülként támadta, de ezzel nem törhette át az Ehtv. 8. § (2) bekezdésének garanciális szabályát, a már ismertetett alkotmányos értelmezését.

[38] Az állam és egyház elválasztásának elve alapján az alperesnek a M. belső jogi személyeként e jogállásában meghozott döntése jogszerűségét, a keresettel támadott alapító okirat módosítás érvényességét ezért a bíróság nem vizsgálhatta felül.

[39] A felülvizsgálati kérelem álláspontjával szemben hangsúlyozza a Kúria a 32/2003. (VI. 4.) AB határozat megállapításai közül, hogy a korábban hatályban volt Ltv. 15. § (1) és (2) bekezdései alkalmazása szempontjából alkotmányos követelmény az, hogy egyház és vele jogviszonyban álló személyek között létrejött állami jogszabályokon alapuló jogviszonyokból eredő jogvitákat bírálják el érdemben az állami bíróságok.

[40] Egyház belső jogi személyének az egyházi normák keretei között maradó döntése kapcsán nem jár ezért alapjogi sérelemmel – nem sérti a bírósághoz fordulás alkotmányos jogát – az állami bíróság általi felülbírálat kizárása.

[41] Rögzíti végül a Kúria, hogy ugyancsak a már hivatkozott alkotmánybíróági határozat szerint nem bocsátkozhatott egyben egyházi normák értelmezésébe vagy alkalmazásába. Nem foglalhatott állást a fentiekén túl egyben arról is, hogy az egyházi normák alkalmazásával az adott jogvita eldöntése mely egyház, milyen szervének, milyen eljárása alá tartozik.

[42] A Pp. 176. § (3) bekezdésének már jelzett szabálya kizárta egyben a kereset további részének érdemi elbírálását is. Az ügyben eljáró bíróságok a felülvizsgálati kérelemben állított jogszabálysértés nélkül döntöttek az egyházi normák hatálya alá tartozó első kereset miatt a keresetlevél visszautasításáról.

[43] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős végzést a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[44] A felülvizsgálati kérelem eredménytelensége miatt a felperes a felmerült költségeit viselni köteles. Az alperes javára felülvizsgálati eljárási költség – annak megfelelő, a Pp. 81. § szerinti felszámítása nélkül – nem volt megállapítható.

[45] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes volt.

[46] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 391. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A határozat elvi tartalma

I. Az Ehtv. 8. § (2) bekezdése pozitív és negatív megközelítéssel együttesen teszi egyértelművé a vallási közösségek védett belső autonómiáját: azon túl, hogy a korábbi szabályozással egyezően kizárja a vallási közösségek belső szabályai alapján hozott határozatok teljesüléséhez állami út igénybevételét, megtiltja egyúttal – az előző megközelítés ellenkező oldaláról – a vallási közösségek belső szabályain alapuló döntések bírósági felülbírlatát (módosítását, vizsgálatát) is.

II. A belső egyházi jogi személy fogalmi sajátjainak központi eleme a létrehozó egyház (bevett egyház, bejegyzett egyház vagy nyilvántartásba vett egyház) belső szabálya: a belső egyházi jogi személy magával a belső szabállyal nyeri el létét és jogi személyiségét, és a belső szabály határozza meg a működését is.

III. Bevett egyház belső szabályával létrehozott és belső szabálya szerint működő belső egyházi jogi személy által az adott bevett egyház egy másik belső jogi személye kapcsán elfogadott alapító okirat módosítás az Ehtv. 8. § (2) bekezdésének hatálya alá tartozik:

egyházi jogi személy belső szabályon alapuló olyan döntésének minősül, amelyet az állami jog nem szabályoz, ezért a döntést állami bíróság nem bírálhatja felül.

A határozat alapjául szolgáló jogszabályok és joggyakorlat

az egyházak, vallási felekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (Ehtv.) 8. § (2) bekezdés, 11. §, 11/A. §

Budapest, 2025. február 12.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró, Dr. Bajnok István s.k. bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró